

Apstiprināts ar
Ministru kabineta 2011. gada ____ . _____
sēdes protokollēmuma Nr. ____ . §

**Latvijas Republikas nostājas projekts,
sniedzot rakstiskos apsvērumus prejudiciālā nolēmuma lūguma procesā
Eiropas Savienības Tiesas lietā C-471/11 *Cido Grupa***

*(par valsts budžetā iemaksājamās summas aprēķinu par liekā cukura (cukura
sīrupa) krājumu)*

1. Informācija, kas saistīta ar Eiropas Savienības Tiesā izskatāmo lietu

1.1. lietas numurs un iesaistītās puses

Lietā C-471/11 *Cido Grupa*.

Puses nacionālajā tiesvedībā – pieteicējs SIA „Cido Grupa” (turpmāk – SIA „Cido Grupa” vai pieteicējs) un atbildētājs Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID).

Prejudiciālo jautājumu Eiropas Savienības Tiesā (turpmāk – EST) iesniedzis Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Senāts).

1.2. lietas faktisko apstākļu īss hronoloģisks izklāsts

Lietas pamatā ir kasācijas tiesvedība Senātā par VID ģenerāldirektora 2006. gada 16. novembra lēmuma atcelšanu, ar kuru SIA „Cido Grupa” uzdots iemaksāt budžetā Ls 79 697,88 par cukura sīrupa lieko krājumu (turpmāk – VID lēmums). Aprēķins tika veikts par cukura sīrupā esošo cukuru, tā daudzumu sareizinot ar attiecīgu cukura ievadumitas likmi.

Zemkopības ministrija, konstatēja, ka 2004. gada 1. maijā SIA „Cido Grupa” salīdzinājumā ar 2003. gadu bija ievērojami palielinājusi produkta „cukura sīrups” krājuma apjomu, kas neesot veidojies objektīvu apstākļu rezultātā. Tādējādi pamatojoties uz Eiropas Komisijas 2004. gada 14. janvāra Regulas (EK) Nr. 60/2004 (turpmāk - Regula), ar ko nosaka pārejas posma pasākumus cukura nozarē sakarā ar Čehijas, Igaunijas, Kipras, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas, Maltas, Polijas, Slovēnijas un Slovākijas pievienošanas 6. panta 3. punkta trešo un ceturto daļu un Cukura nozares likuma 20. pantu, SIA „Cido Grupa” tika noteikts maksājums par lieko cukura sīrupa krājumu VID lēmuma noteiktajā apjomā.

SIA „Cido Grupa” VID lēmumu apstrīdēja Administratīvajā rajona tiesā. SIA „Cido Grupa” norādīja, ka nav veidojusi cukura sīrupa krājumu apzināti. Pat ja cukura sīrupa krājums nav veidojies objektīvu apstākļu rezultātā, aprēķinātā budžetā iemaksājamā summa Ls 79 697,88 ir kļūdaina, jo maksājums ir jāaprēķina par cukura sīrupu, tā daudzumu sareizinot ar cukura sīrupa nevis cukura ievadumitas likmi. Administratīvā rajona tiesa ar 2009. gada 15. aprīļa spriedumu SIA „Cido Grupa” pieteikumu daļēji apmierināja, norādot, produkta

„cukura sīrups” krājumi nav veidojušies objektīvu apstākļu rezultātā, tomēr VID nav pareizi veicis aprēķinu. Proti, cukurs un cukura sīrups ir divi dažādi produkti, līdz ar to nav pareizs veiktais aprēķins, izmantojot cukuram, nevis cukura sīrupam noteikto ievadmaksas nodokļa likmi. Līdz ar to Administratīvā rajona tiesa nolēma atcelt VID lēmumu daļā par veiktā maksājuma aprēķinu par cukura sīrupa liekā krājuma apjomu.

SIA „Cido Grupa” un VID iesniedza apelācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā. SIA „Cido Grupa” lūdza atcelt VID lēmumu pilnā apmērā, norādot, pat, ja pieņem, ka pieteicējam bija cukura sīrupa liekie krājumi, kas nav veidojušies objektīvu apstākļu rezultātā, pieteicējam nebija iespēja izņemt konstatētos cukura sīrupa liekos krājumus no Eiropas Savienības tirgus. VID lūdza atstāt VID lēmumu negrozītu un SIA „Cido Grupa” pieteikumu noraidīt, jo uzskatīja, ka veiktā maksājuma aprēķinā ir pareizi izmantojis cukuram noteikto ievadmaksas likmi. Administratīvā apgabaltiesa ar 2010. gada 25. februāra spriedumu daļēji apmierināja SIA „Cido Grupa” pieteikumu un atcēla VID lēmumu daļā par veiktā maksājuma aprēķinu par konstatētā cukura sīrupa liekā krājuma apjomu, atstājot spēkā lēmumu, ka SIA „Cido Grupa” ir pareizi konstatēts liekais cukura sīrupa krājums. Administratīvā apgabaltiesa atbalstīja Administratīvās rajona tiesas motivāciju.

Par Administratīvās apgabaltiesas spriedumu gan VID, gan SIA „Cido Grupa” iesniedza kasācijas sūdzību. VID lūdza atcelt Administratīvās apgabaltiesas spriedumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai. Pieteicēja SIA „Cido Grupa” savukārt lūdza atcelt Administratīvās apgabaltiesas spriedumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai.

Lai pareizi atrisinātu šo strīdu, Senāts **uzdeva EST šādus jautājumus:**

- 1) Vai Eiropas Komisijas 2004. gada 14. janvāra Regulas (EK) Nr. 60/2004, ar ko nosaka pārejas posma pasākumus cukura nozarē sakarā ar Čehijas, Igaunijas, Kipras, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas, Maltas, Polijas, Slovēnijas un Slovākijas pievienošanos 6. panta 3. punkta trešā daļa ir interpretējama tādējādi, ka gadījumā, ja uzņēmēja īpašumā ir konstatēts tāds jebkura produkta individuālais pārpalikums, ko var apzīmēt ar cukuru Regulas 4. panta 1. punkta izpratnē, uzņēmējam ir pienākums iemaksāt valsts budžetā summu, kuras aprēķinā iekļauts nevis īpašumā konstatētā konkrētā produkta (piemēram, cukura sīrupa) daudzums, bet baltā cukura daudzums (kombinētās nomenklatūras kods 1701 99 10), kas atbilst cukura saturam uzņēmuma īpašumā konstatētajam produktam?
- 2) Vai šāda maksājuma aprēķinā jāietver augstākais ievadmaksājums, kas piemērojams baltajam cukuram, nevis uzņēmēja īpašumā konstatētajam konkrētajam produktam?

1.3. piemērojamās tiesības (svarīgākās Eiropas Savienības un Latvijas Republikas tiesību normas)

Eiropas Savienības tiesību akti:

IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

TMNst_241111_C_471_11; Latvijas Republikas nostājas projekts, sniedzot rakstiskus apsvērumus prejudiciālā nolēmuma procesā Eiropas Savienības Tiesas lietā C-471/11 *Cido Grupa*

1. Eiropas Komisijas 2004. gada 14. janvāra Regulas (EK) Nr. 60/2004 (turpmāk - Regula), ar ko nosaka pārejas posma pasākumus cukura nozarē sakarā ar Čehijas, Igaunijas, Kipras, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas, Maltas, Polijas, Slovēnijas un Slovākijas pievienošanu (ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Komisijas Regulu (EK) Nr. 115/2007 (2007. gada 7. februāris) un Nr. 1667/2005 (2005. gada 13. oktobris) un Nr. 651/2005 (2005. gada 28. aprīlis))¹

4. pants, 6. panta 3. punkts, 7. panta otrā daļa:

„4. pants

Definīcijas

Šajā pantā ir piemērojamas šādas definīcijas:

1. "Cukurs" ir:

a) biešu cukurs un niedru cukurs cietā stāvoklī, kas atbilst KN kodam 1701;

b) cukura sīrups, kas atbilst KN kodiem 17026095, 17029099 un 21069059;

c) inulīna sīrups, kas atbilst KN kodiem 17026080 un 17029080.

2. "Izoglikoze" ir produkts, kas atbilst KN kodiem 17023010, 17024010, 17026010, 17029030 un 21069030;

3. "Pārstrādes produkti" ir produkti, kuriem pievienotā cukura/cukura ekvivalenta saturs pārsniedz 10 % un kuri iegūti lauksaimniecības produktu pārstrādē.

4. "Fruktoze" ir ķīmiski tīra fruktoze ar KN kodu 17025000.

6. pants

[...]

3. Šā panta 2. punkta piemērošanai jauno dalībvalstu kompetentās iestādes 2004. gada 1. maijā izveido sistēmu, ar kuru galveno attiecīgo uzņēmēju līmenī nosaka ražotos vai tirgotos pārpalikuma daudzumus pašam cukuram vai cukuram pārstrādes produktos, izoglikozei un fruktozei. Minētā sistēma var jo īpaši balstīties uz importa uzraudzību, fiskālo kontroli, apsekojumiem, kas pamatoti ar uzņēmumu pārskatiem un fiziskajiem krājumiem, un var ietvert tādus pasākumus kā riska garantijas. Identifikācijas sistēma pamatojas uz riska novērtējumu, kurā pienācīgi ņem vērā jo īpaši šādus kritērijus:

- attiecīgo uzņēmēju darbības veids,
- noliktavu ietilpība,
- pasākumu līmenis.

¹ Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis L 9, 15.1.2004., 8./12. lpp., Īpašais izdevums latviešu valodā: Nodaļa 3 Sējums 42 Lpp. 125 - 129

Jaunās dalībvalstis izmanto šo sistēmu, lai piespiestu attiecīgos uzņēmējus uz sava rēķina izņemt no tirgus to noteiktajam individuālajam pārpalikuma daudzumam līdzvērtīgu cukura vai izoglikozes daudzumu. Attiecīgie uzņēmēji sniedz jaunajai dalībvalstij pieņemamu apliecinājumu par to, ka vēlākais līdz 2005. gada 30. novembrim produkti tika izņemti no tirgus. Ja šāds apliecinājums nav sniegts, jaunā dalībvalsts iekasē summu, kuru aprēķina, attiecīgo daudzumu sareizinot ar augstāko ievadmaksājumu, kas piemērojams attiecīgajam produktam laikposmā no 2004. gada 1. maija līdz 2005. gada 30. novembrim, palielinot to par EUR 1,21 uz 100 kg baltā cukura vai sausas ekvivalenta.

Summa, kas minēta trešajā daļā, jāieskaita jaunās dalībvalsts valsts budžetā.

7. pants

1. Vēlākais līdz 2006. gada 31. martam jaunās dalībvalstis Komisijai sniedz apliecinājumu par to, ka 6. panta 1. punktā minētais pārpalikuma daudzums ir izņemts no tirgus saskaņā ar 6. panta 2. punktu, un katram veidam, kādā tas darīts, norāda izņemto daudzumu.

2. Ja nav sniegts apliecinājums par izņemšanu no tirgus saskaņā ar 1. punktu attiecībā uz visu vai daļu pārpalikuma daudzuma, jaunā dalībvalsts maksā summu, kuru aprēķina, neizņemto daudzumu reizinot ar augstāko eksporta kompensāciju, kas piemērojama baltajam cukuram ar KN kodu 1701 99 10 laika posmā no 2004. gada 1. maija līdz 2005. gada 30. novembrim. Kopsomas daļu, kas līdzvērtīga 25 % no summas, iemaksā Kopienas budžetā vēlākais līdz 2007. gada 31. janvārim, 2007. gada 31. decembrim, 2008. gada 31. decembrim un 2009. gada 31. decembrim. Kopsommu ņem vērā, aprēķinot ražošanas nodevas 2005./2006. tirdzniecības gadam. [...]"

Nacionālie tiesību akti:

1. Cukura nozares likums **20. pants:**

„**20.pants.** Cukura un tā pārstrādes produktu, izoglikozes un fruktozes ražotāji, tirgotāji, importētāji un eksportētāji sniedz Valsts ieņēmumu dienestam lieko cukura krājumu konstatēšanai nepieciešamo informāciju Komisijas regulā Nr. 60/2004 noteikto pasākumu nodrošināšanai. Informācijas iesniegšanas kārtību un tajā ietveramās ziņas nosaka Ministru kabinets.”

2. Ministru kabineta 2004. gada 29. aprīļa noteikumi Nr. 469 „Noteikumi par pārejas posma pasākumu piemērošanas kārtību cukura un cukuru saturošu produktu tirdzniecībā sakarā ar pievienošanos Eiropas Savienībai” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 469) **16. punkts, 17. punkts, 5. pielikuma 4. punkts:**

~~IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA~~

TMNst_241111_C_471_11; Latvijas Republikas nostājas projekts, sniedzot rakstiskus apsvērumus prejudiciālā nolēmuma procesā Eiropas Savienības Tiesas lietā C-471/11 *Cido Grupa*

„16. Personas, kuras deklarējušas produktu liekos krājumus vai kurām pārbaužu laikā Valsts ieņēmumu dienests konstatējis produktu lieko krājumu (turpmāk - liekā krājuma īpašnieks), līdz 2005. gada 30. novembrim saskaņā ar Komisijas Regulas Nr. 60/2004 6. panta 2. punktu izņem no Eiropas Savienības tirgus tām noteiktā produkta liekā krājuma daudzumam līdzvērtīgu (daudzums, kas vienāds ar produkta liekā krājuma cukura vai izoglīkozes saturu, izteiktu kilogramos) cukura vai izoglīkozes daudzumu.

17. Liekā krājuma īpašnieks:

[...]

17.3. līdz 2005. gada 15. decembrim veic maksājumu valsts budžetā Valsts ieņēmumu dienesta norādītajā kontā par produkta liekā krājuma apjomu, kuram līdzvērtīga cukura vai izoglīkozes daudzuma izņemšana no Eiropas Savienības tirgus nav veikta līdz 2005. gada 30. novembrim.

[...] Maksājuma aprēķina veidlapa noteikta šo noteikumu 5. pielikumā.”

“5. Pielikums

Maksājuma aprēķins par produktu liekajiem krājumiem

[...]

4. Produkta (kuram ir liekais krājums) cukura ekvivalenta rādītājs, izteikts procentos kā saharozes saturs no produkta daudzuma (baltajam cukuram rādītājs ir 100%).”

1.4. Tiesvedības procesa uzsākšanas iemesli (tiesiskie un faktiskie)

EST atbilde uz Senāta uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem sniegs nozīmīgu skaidrojumu, kā interpretējama Regula. Ņemot vērā, ka Regula ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs, no tās interpretācijas ir atkarīgas Regulas radītās sekas Latvijas Republikai un tās uzņēmējiem. Lai īstenotu visus nepieciešamos pasākumus saskaņā ar Regulā noteikto, Latvijā ir pieņemti MK noteikumi Nr. 469, kuros ir izstrādāta metodika, pamatojoties uz kuru, uzņēmēji veic iemaksas valsts budžetā par cukura un cukuru saturošu produktu liekā krājuma apjomu. VID minēto metodiku izmanto jau ilgstoši. Aprēķinot maksājumu par produktu liekā krājuma apjomu, VID aprēķina baltā cukura daudzumu produktā, kuram ir liekais krājums, un sareizina šo daudzumu ar ievedmuitas likmi baltajam cukuram. Tātad VID aprēķina baltā cukura daudzumu cukura sīrupā un šo iegūto daudzumu sareizina ar ievedmuitas likmi baltajam cukuram. Otrs variants, kā aprēķināt maksājumu par produkta lieko krājumu un ko par pareizu uzskata pieteicējs SIA „Cido Grupa” un nacionālā tiesa, ir, ja produkta liekā krājuma apjomu sareizina ar ievedmuitas likmi attiecīgajam produktam. Šajā gadījumā cukura sīrupa daudzumu, kas atzīts par pārpalikumu, sareizina ar ievedmuitas likmi cukura sīrupam. ESTD uzskata, ka varētu pastāvēt arī trešā metodika, saskaņā ar kuru produkta liekā krājuma apjomu sareizina ar ievedmuitas likmi baltajam cukuram, t.i., cukura sīrupa daudzums tiek sareizināts

ar baltā cukura ievadmuitas likmi. Papildus jāatzīmē, ka baltā cukura ievadmuitas likme ir augstāka nekā cukura sīrupa ievadmuitas likme.

Regula paredz, ka dalībvalstu kompetentās iestādes izveido sistēmu, ar kuru uzņēmējiem nosaka pārpalikuma daudzumus, kas ir jāizņem no tirgus. Ja uzņēmēji to nedara, tad „jaunā dalībvalsts no uzņēmēja iekasē summu, kuru aprēķina attiecīgo daudzumu sareizinot ar augstāko ievadmaksājumu, kas piemērojams, attiecīgajam produktam[...]”. Tātad Regula nosaka, ka vienīgais pasākums, kas jāveic dalībvalstij, ir jāizveido Regulā minētā sistēma un, pastāvot Regulā norādītajiem apstākļiem, no uzņēmēja jāiekasē maksājums par attiecīgā produkta pārpalikumu. Regulā jau ir noteikts, kā aprēķina summu, kuru iekasē no uzņēmēja, līdz ar to, valstij šāda aprēķina metode nav jānosaka. Savukārt MK noteikumos (5. pielikuma 4. punkts) šī aprēķina metode ir noteikta, un tā ir ne tikai neprecīzi pārrakstīta no Regulas, bet arī interpretēta un izteikta citādākiem vārdiem, kā tas ir noteikts Regulā. Šeit ir jāatgādina, ka regulas ir tieši piemērojamas un EST ir atzinusi, ka „regulas ir uzskatāmas par daļu no nacionālajiem tiesību aktiem, līdz ar to nav nepieciešama to pārņemšana, kamēr vien regulas noteikums ir pietiekami skaidrs, precīzs [...]” (Skat.: EST 2001. gada 11. janvāra lieta C-403/98 Azienda Agricola) Tāpat arī EST ir norādījusi, ja nacionālais tiesību akts (*kas pieņemts balstoties uz regulu*), kas maina, traucē vai padara neskaidru ES tiesību akta tiešo iedarbību, ir pretrunā ES tiesību aktiem (Skat.: EST 1977. gada 2. februāra lietu 50/76 Amsterdam Bulb). Līdz ar to, iespējams, Latvijas Republika ir pārkāpusi ES tiesību aktus, pieņemot MK noteikumus, kas nevis pārraksta Regulu precīzi, bet to interpretē (skat., piemēram, Regulas 6. panta 3. punkta trešā daļa, kas saskaņā ar ZM teikto ir pamatā MK noteikumu 5. pielikuma 4. punktam).

Latvijas Republikai būtu svarīgi iesaistīties šajā lietā, sniedzot rakstiskos apsvērumus, kā arī nepieciešamības gadījumā piedalīties mutvārdu procesā, jo tas palielinātu Latvijas Republikas izredzes panākt sev labvēlīgu EST spriedumu. Tādējādi arī tiktu turpināta pašreizējā Regulas, tai skaitā uz tās pamata izdoto MK noteikumu, piemērošanas prakse. Ņemot vērā, ka VID veic aprēķinus par iemaksām valsts budžetā par cukura un cukuru saturošu produktu liekā krājuma apjomu, pamatojoties uz Regulu un MK noteikumiem Nr. 469, Regulas pretējas interpretācijas gadījumā, būs ne tikai jāgroza MK noteikumi Nr. 469 un tajos noteiktā metodika, bet arī uzņēmēji, kuriem iemaksa valsts budžetā par cukura un cukuru saturošu produktu liekā krājuma apjomu ir aprēķināts pirms EST sprieduma spēkā stāšanās un par kuru pastāv strīds, varēs prasīt šī maksājuma pārrēķināšanu. Līdz ar to EST spriedums par pretēju Regulas interpretāciju var mainīt gadiem pastāvošo praksi un atstāt negatīvu ietekmi uz valsts budžetu.

2. Informācija, kas saistīta ar Latvijas Republikas dalību lietā

2.1. dalības veids

Latvijas Republikas rakstisko apsvērumu sniegšana EST.

2.2. Latvijas Republikas lūgums EST

Latvijas Republikas viedoklis par to, kādu atbildi būtu jāsniedz uz Senāta uzdotiem jautājumiem varētu būt šāds.

Atbildot uz pirmo un otro jautājumu, Latvijas Republika norādītu, ka ir iespējami vairāki Regulas interpretācijas veidi, norādot tos visus ar attiecīgu pamatojumu un uzsverot, ka Regula Latvijā tiek piemērota pareizi atbilstoši tās jēgai un mērķim. Ņemot vērā to, ka pastāv vairākas, līdzvērtīgas Regulas interpretācijas iespējas, kuras sasniedz dažādus iznākumus, Latvija norādītu, ka, mūsaprāt, vispareizākā Regulas interpretācija, kas sasniedz Regulas mērķi, nodrošina tās iedarbību un vienveidīgu piemērošanu ir sekojoša: Regula būtu jāinterpretē tādējādi, ka maksājums par individuālo pārpalikumu, ko maksā uzņēmējs, tiek aprēķināts individuālā pārpalikuma daudzumu izsakot baltajā cukurā un tad sareizinot ar baltajam cukuram piemērojamo ievadmaksājumu.

Līdz ar to Latvijas Republika lūgtu EST lemt, ka VID pielietotā metodika ir pareiza, t.i., Regulas 6. panta 3. punkta trešajā daļā ar vārdiem „attiecīgais daudzums” ir saprotams individuālā pārpalikuma daudzums (šajā gadījumā – cukura sīrups), bet ar vārdiem „attiecīgais produkts” ir saprotams „baltais cukurs”.

Regulas 6. panta 3. punkta otrā daļa nosaka, ka uzņēmējiem no tirgus ir jāizņem noteiktajam individuālajam pārpalikuma daudzumam līdzvērtīgs cukura vai izoglikozes daudzums. Savukārt Regulas 6. panta 3. punkta trešā daļa nosaka, ka dalībvalsts no uzņēmēja iekasē summu, kuru aprēķina attiecīgo daudzumu sareizinot ar augstāko ievadmaksājumu, kas piemērojams attiecīgajam produktam. Nacionālā tiesa būtībā lūdz EST skaidrot, kas ir saprotams ar vārdiem „attiecīgais daudzums” un „attiecīgais produkts”. Šajā gadījumā būtībā strīds ir par to, vai „attiecīgais daudzums” ir saprotams kā uzņēmējam piederošā pārpalikuma daudzums vai cukura daudzums šajā pārpalikuma esošajā produktā un vai ar „attiecīgo produktu” ir saprotams cukurs tā plašākajā šīs Regulas izpratnē, kā noteikts Regulas 4. panta minētajās definīcijās (ietverot arī cukura sīrupu) vai ar to ir saprotams cukurs tā šaurākajā izpratnē (baltais cukurs). Tādējādi, lai atrisinātu šo strīdu, būtu ar interpretācijas palīdzību jāizvērtē attiecīgo vārdu, par kuriem ir strīds, nozīme Regulas kontekstā.

Saskaņā ar EST judikatūru, „ja [regulai] nav *travaux préparatoires*, kas skaidri paustu normas autoru nodomu, Kopienų tiesa var pamatoties tikai uz izstrādāto teksta redakciju un piešķirt tai nozīmi, kas izriet no tās gramatiskas un loģiskas interpretācijas” (Skat.: EST Pirmās instances 2009. gada 2. oktobra spriedumu lietā T- 324/05 Igaunija pret Komisiju 109. punktu un tajā minēto judikatūru). Šajā pašā lietā EST arī norādīja, ka „Kopienų tiesību normas interpretācija nozīmē arī dažādu valodu redakciju salīdzināšanu” (Skat.: Turpat, 110. punkts un tur minētā judikatūra) un „interpretējot Kopienų tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tajā esošie vārdi, bet arī tās konteksts un noteikumu, kuru daļa tā ir, mērķis” (Skat.: Turpat, 115. punkts un tur minētā judikatūra).

Pamatojoties uz iepriekš minēto, Latvija piedāvātu EST sekojošus Regulas interpretācijas variantus:

1. Skatot šo jautājumu kopsakarā ar Regulas 6. panta 3. punkta otro daļu, gramatiski un sistēmiski to iztulkojot, varētu saprast, ka „attiecīgais daudzums” ir uzņēmējam piederošā individuālā pārpalikuma daudzums, bet „attiecīgais produkts” ir domāts attiecīgais produkts, kuram ir izveidojies pārpalikums jeb šajā gadījumā – cukura sīrups. Pamatojoties uz Regulas 4. pantā noteiktajām definīcijām, „cukurs” ir arī „cukura sīrups”, tad Regulas 6. panta 3. punkta trešajā daļā ar vārdiem „attiecīgais produkts” arī ir saprotams cukura sīrups. Saskaņā ar šādu interpretāciju maksājumu vajadzētu aprēķināt ņemot vērā uzņēmējam piederošā cukura sīrupa daudzumu un tam piemērojot cukura sīrupa ievedmuitas nodokļa likmi.
2. Skatot šo jautājumu kopsakarā ar Regulas 6. panta 3. punkta otro daļu, kas skaidri nosaka, ka uzņēmējiem uz sava rēķina jāizņem no tirgus valsts noteiktajam individuālajam pārpalikuma daudzumam (kas saskaņā ar Regulas 6. panta 3. punkta pirmo daļu ir cukurs, cukurs pārstrādes produktos, izoglukoze un fruktoze) līdzvērtīgu cukura vai izoglikozes daudzumu, var secināt, ka no tirgus neizņem produktu, kas veido pārpalikumu, bet gan šo pārpalikumu „izsaka” cukurā (baltajā cukurā) vai izoglikozē, un tad līdzvērtīgu daudzumu cukura vai izoglikozes izņem no tirgus. Līdz ar to šajā Regulas 6. panta 3. punkta daļā ar vārdu „cukurs” būtu jāsaprot „baltais cukurs” jeb cukurs šaurākā nozīmē. Ja ar vārdu „cukurs” šajā panta daļā būtu domāts cukurs plašākā nozīmē (t.i., visi cukura produkti, ieskaitot cukura sīrupu), kā to norāda pieteicējs SIA „Cido Grupa”, Regulas 6. panta 3. punkta otrā daļa SIA „Cido Grupa” gadījumā skanētu apmēram šādi: „uzņēmējiem uz sava rēķina jāizņem no tirgus to noteiktajam cukura sīrupa pārpalikuma daudzumam līdzvērtīgu cukura sīrupa daudzumu”. Tas nebūtu loģiski, jo citādāk Eiropas Komisija Regulā nebūtu noteikusi, ka no tirgus jāizņem „līdzvērtīgs cukura vai izoglikozes daudzums” bet būtu tieši noteikusi, ka no tirgus ir izņemams individuālā pārpalikuma daudzums. Tas nozīmē, ka Komisija ir vēlējusies noteikt, ka no tirgus ir jāizņem cukurs (baltais cukurs) vai izoglikoze nevis produkts, kas rada individuālo pārpalikumu (kas var būt ne tikai baltais cukurs, bet arī jebkurš cukura produkts). Tātad saskaņā ar Regulu uzņēmējs no tirgus izņem noteiktu daudzumu baltā cukura vai izoglikozes.

Līdz ar to, pamatojoties uz Regulas 6. panta 3. punkta otro un trešo daļu, lai no tirgus izņemtu attiecīgo pārpalikuma daudzumu, to izsaka baltajā cukurā vai izoglikozē, un tad sareizina ar augstāko ievedmaksājumu attiecīgajam produktam, t.i., baltajam cukuram vai izoglikozei.

Arī izvērtējot Regulas 6. panta 3. punkta otrās daļas beigas, kas nosaka, ka attiecīgo maksājumu par individuālo pārpalikumu, ko maksā uzņēmējs, palielina par EUR 1,21 uz 100 kg baltā cukura vai sausas ekvivalenta, varētu secināt, ka ar vārdiem „attiecīgais produkts” 6. panta 3. punkta otrās daļas sākumā tomēr ir domāts baltais cukurs. Pretējā gadījumā nebūtu iespējams palielināt maksājumu, kā noteikts Regulā, jo maksājums būtu aprēķināts par cukura sīrupu nevis balto cukuru. Ja maksājums ir aprēķināts par balto cukuru, tad arī ir iespējams to palielināt par EUR 1,21 uz 100 kg baltā cukura.

Šajā lietā būtu jāapskata arī Eiropas Komisijas 2006. gada 13. decembra Regula (EK) Nr. 1832/2006, ar kuru nosaka pārejas posma pasākumus cukura nozarē sakarā ar Bulgārijas un Rumānijas pievienošanu, kurā līdzīgi pārejas pasākumi cukura nozarē ir noteikti Bulgārijai un Rumānijai. Šīs regulas 12. panta 3. punkts nosaka, ka „Bulgārija vai Rumānija no attiecīgā uzņēmēja iekasē summu, ko aprēķina, šī uzņēmēja individuālo pārpalikuma daudzumu, kurš noteikts, piemērojot 10. pantu, reizinot ar EUR 500 par tonnu (baltā cukura vai sausas ekvivalenta)”. Līdz ar to varētu secināt, ka pēc analogijas līdzīga maksājumu aprēķināšanas metode attiecas arī uz Latvijas Republikas aprēķinātajiem maksājumiem tiem uzņēmumiem, kuriem ir konstatēts individuālais pārpalikums. Tātad no uzņēmēja iekasē summu par individuālo pārpalikuma daudzumu, ko aprēķina pārpalikuma daudzumu izsakot baltajā cukurā vai izoglikozē un šo daudzumu sareizinot ar baltajam cukuram vai izoglikozei piemērojamo ievadmaksājumu.

3. Savukārt skatot šo jautājumu kopsakarā ar Regulas 7. panta 2. daļu, kas nosaka, ja dalībvalsts nav sniegušas apliecinājumu par cukura, izoglikozes un fruktozes pārpalikuma daudzuma izņemšanu no tirgus, dalībvalsts maksā summu, kuru aprēķina neizņemto daudzumu (tātad: cukura sīrupa daudzumu, kas Regulas 4. pantā tiek saprasts arī ar terminu „cukurs”) reizinot ar augstāko eksporta kompensāciju, kas piemērojama baltajam cukuram. Pēc analogijas un sistēmiski iztulkojot Regulu, varētu pieņemt, ka tādā pašā veidā tiek aprēķināts maksājums, ko uzņēmums maksā valstij par tam piederošo pārpalikuma daudzumu. Tātad neizņemtais cukura sīrupa daudzums tiek reizināts ar augstāko eksporta kompensāciju, kas piemērojama baltajam cukuram.

Nemot vērā to, ka pastāv vairākas, līdzvērtīgas Regulas interpretācijas iespējas, kuras sasniedz dažādus iznākumus, Latvija norādītu, ka, mūsdiā, vispareizākā Regulas interpretācija, kas sasniedz Regulas mērķi, nodrošina tās iedarbību un vienveidīgu piemērošanu ir sekojoša: Regula

būtu jāinterpretē tādējādi, ka maksājums par individuālo pārpalikumu, ko maksā uzņēmējs, tiek aprēķināts individuālā pārpalikuma daudzumu izsakot baltajā cukurā un tad sareizinot ar baltajam cukuram piemērojamo ievadmaksājumu.

2.3. dalības iespējamās sekas

Saskaņā ar Protokola par EST statūtiem 23. panta otrajā daļā noteikto puses pamata tiesvedībā, dalībvalstis, Eiropas Komisija un noteiktos gadījumos arī Eiropas Parlaments, Padome un Eiropas Centrālā banka divu mēnešu laikā no paziņojuma par prejudiciālā nolēmuma lietas saņemšanas var iesniegt EST rakstiskos apsvērumus.

EST nolēmumam jautājumā par Eiropas Savienības tiesību aktu spēkā esamību un interpretāciju ir saistošs raksturs. Senātam būs jāizspriež lieta, ņemot vērā EST atbildes uz prejudiciālajiem jautājumiem, kā arī turpmāk Regula būs piemērojama, ņemot vērā EST spriedumā noteikto.

3. Informatīvā daļa

3.1. atbildīgā iestāde

Finanšu ministrija un Zemkopības ministrija

3.2. atbildīgās iestādes norīkotais eksperts (amats, vārds, uzvārds)

Valsts ieņēmumu dienesta Juridiskās un pirmstiesas strīdu izskatīšanas pārvaldes Lēmumu un judikatūras analīzes daļas galvenais jurists J. Līpenītis.

Zemkopības ministrijas Tirdzniecības un tiešā atbalsta departamenta direktora vietnieks Z. Ķikāns, Lauksaimniecības departamenta Augkopības nodaļas vecākais referents A. Bumbuls un Juridiskā departamenta Normatīvo aktu nodaļas juriskonsults P. Kuksins.

3.3. Latvijas Republikas pārstāvis attiecīgajā lietā (amats, vārds, uzvārds)

Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas Eiropas Savienības Tiesas departamenta direktors Inguss Kalniņš,

Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas Eiropas Savienības Tiesas departamenta juriskonsulte Dace Pelše.

3.4. konsultācijas (tajā skaitā ar nevalstiskām organizācijām un sociāliem partneriem), ja tādas notikušas

Konsultācijas notikušas ar Finanšu ministrijas, Valsts ieņēmumu dienesta un Zemkopības ministrijas pārstāvjiem.

Tieslietu ministrs

G. Bērziņš

24.11.2011 9:25

3481

Pelše

67036963 dace.pelse@tm.gov.lv

Eiropas Savienības
Tiesas departamenta
direktors

Inguss Kalniņš

24 -11- 2011

Mārtiņš Lazdojskis
24.11.2011.

I. Skujņa

IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

TMNst_241111_C_471_11; Latvijas Republikas nostājas projekts, sniedzot rakstiskus apsvērumus prejudiciālā nolēmuma procesā Eiropas Savienības Tiesas lietā C-471/11 *Cido Grupa*